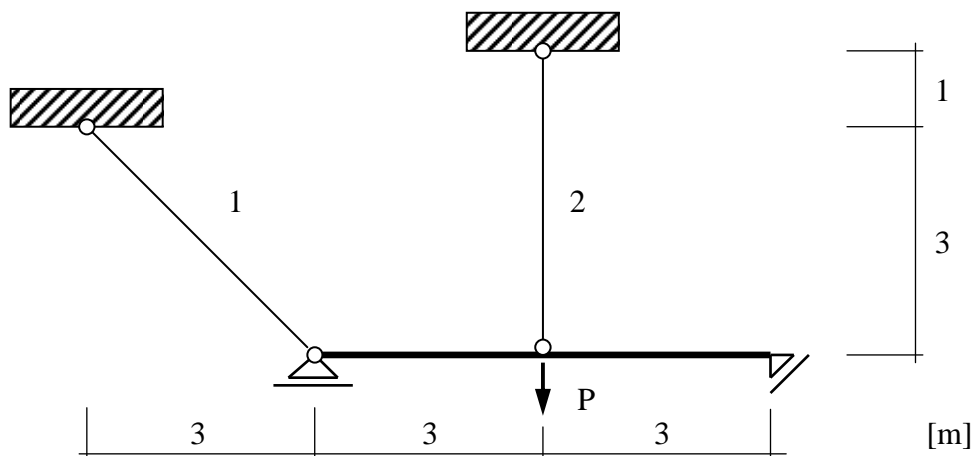

Dla podanego ustroju prętowo – belkowego (belka pozioma jest nieskończenie sztywna) oblicz:

- S_i [kN] – siły osiowe w prętach 1 i 2,
- σ_{xi} [MPa] – naprężenia normalne w prętach 1 i 2
- ϵ_{xi} [10^{-3}] – odkształcenia liniowe prętów 1 i 2
- Δ_i [mm] – zmiany długości w prętów 1 i 2
- ω [10^{-3} rad] – kąt obrotu sztywnej belki

Dane: $P = (10 \div 50)$ kN ,

A_i - pola przekrojów poprzecznych prętów 1 i 2 przyjąć różne od siebie w granicach $(5 \div 20)$ cm²

E_i – moduły Younga materiału prętów 1 i 2 przyjąć w granicach $(205 \div 245)$ GPa

Uwaga: Jeden pręt jest rozciągany a drugi ściskany.

Projekt proszę sprawdzić przy pomocy programu: StatykaWin - do pobrania z:

<http://limba.wil.pk.edu.pl/~az/odsylacze.php> .

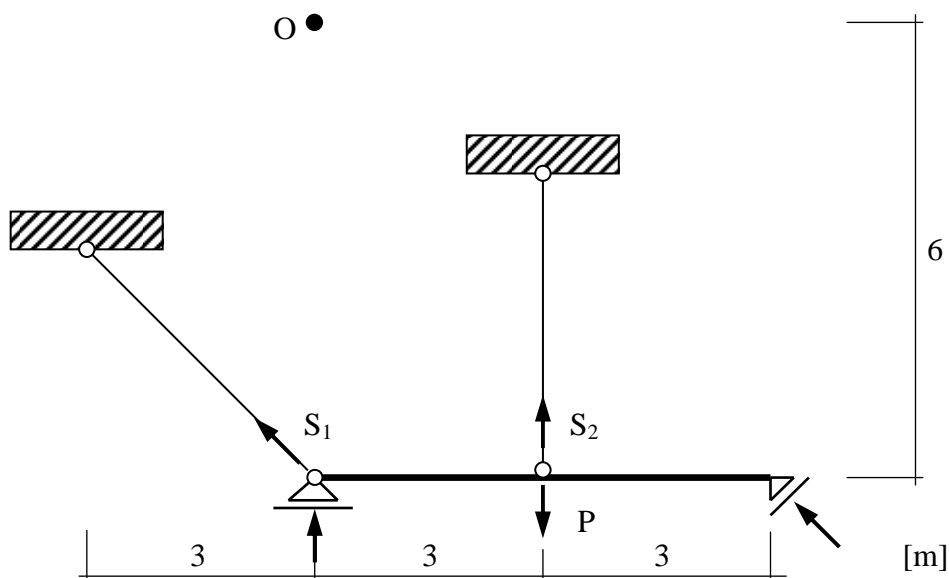
Wprowadzając dane proszę stosować układ jednostek: [N] , [m] ,

czyli np.: $7\text{cm}^2 = 7 \cdot 10^{-4}$ [m²] , $215\text{GPa} = 215 \cdot 10^9$ [N/m²]

Dla poziomej sztywnej belki wprowadzić pole przekroju równe 1.

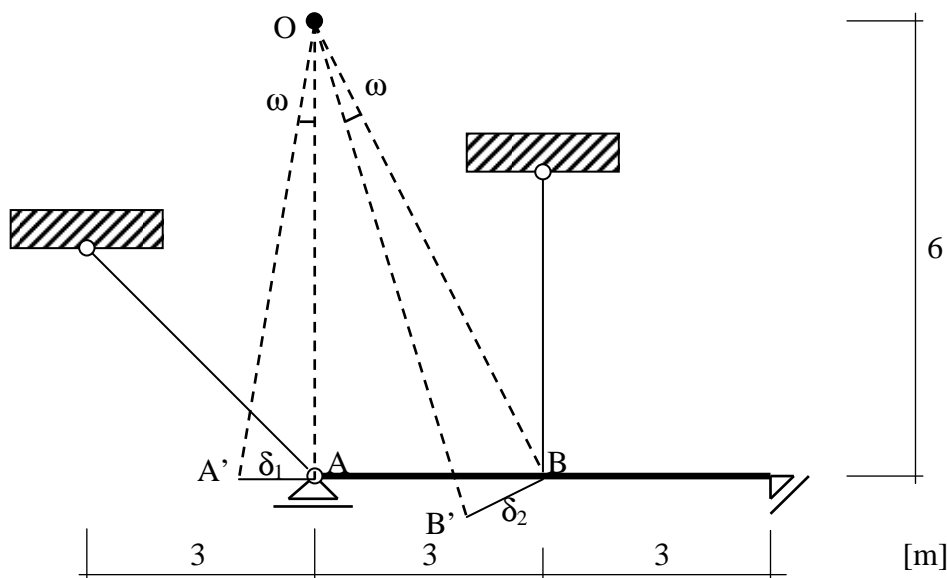
Szkic rozwiązania:

1. Zapisać równanie równowagi dla belki zawierające nieznanne siły w prętach a nie zawierające reakcji sztywnych podpór przegubowo–przesuwnych: będzie to równanie $\Sigma M(O)$ – punkt O leży na przecięciu prostych wyznaczonych przez reakcje sztywnych podpór.

Uwaga: Na rysunku obok przedstawiono działanie prętów 1 i 2 na belkę tak jakby pręty były rozciągane.

2. Narysować kinematycznie dopuszczalny plan przemieszczeń – w tym przypadku ruch belki to obrót wokół punktu O.

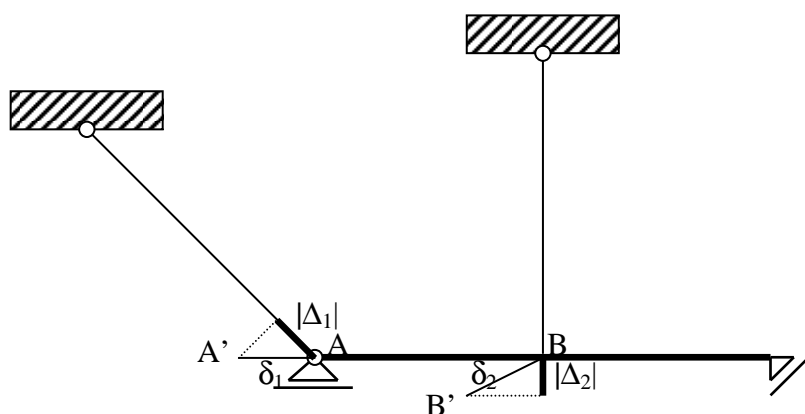
Pozioma belka jest nieskończenie sztywna, więc kąt ω jaki zatacza punkt A i B zajmując nowe położenie odpowiednio A' i B' – jest taki sam.

Kąt ω w rzeczywistości jest bardzo mały (odcinki δ_1 i δ_2 na planie przemieszczeń narysowano w dużym powiększeniu), więc odcinki δ_1 i δ_2 z bardzo dobrym przybliżeniem narysowano jako prostopadłe do odpowiednich promieni wodzących OA i OB.

Iloraz długości odcinka δ_1 do długości promienia OA jest taki sam jak iloraz długości odcinka δ_2 do długości promienia OB. Stąd można ustalić równanie (*) wiążące ze sobą δ_1 i δ_2 .

3. Ustalenie relacji pomiędzy zmianami długości prętów.

Sztywny obrót belki wymusił przemieszczenie się końców prętów 1 i 2 w położenie A' i B', aby było to możliwe to pręty muszą zmienić swoją długość **równoległe** do swoich osi – na poniższym rysunku te zmiany długości zaznaczono pogrubionymi liniami.

Uwaga: Z rysunku wynika że pręt 1 się skrócił, więc zmiana długości pręta 1 jest ujemna, czyli: $|\Delta_1| = -\Delta_1$, natomiast pręt 2 się wydłużył, więc zmiana długości pręta 2 jest dodatnia, czyli: $|\Delta_2| = \Delta_2$,

Analizując odpowiednie trójkąty prostokątne można ustalić relacje pomiędzy zmianami długości prętów Δ_i a długościami odcinków δ_i .

Te relacje wstawiając do równania (*) otrzymamy równanie wiążące ze sobą Δ_i – równanie kinematyczne.

Podstawiając $\Delta_i = \frac{S_i \cdot l_i}{E_i \cdot A_i}$ otrzymamy równanie kinematyczne wyrażone przez niewiadome siły S_i .

4. Rozwiązując układ dwu równań: kinematyczne wyrażone przez siły S_i i $\Sigma M(O)$, znajdziemy niewiadome siły S_i . Jedna siła powinna wyjść ujemna a druga dodatnia.

Po tym można obliczyć:

- σ_{xi} [MPa] – naprężenia normalne w prętach 1 i 2
- ϵ_{xi} [10^{-3}] – odkształcenia liniowe prętów 1 i 2
- Δ_i [mm] – zmiany długości w prętów 1 i 2
- ω [10^{-3} rad] – kąt obrotu sztywnej belki.